

საქართველოს გაერთიანებული სახელმწიფოს და სოფლის მეურნეობის მინისტრი

ბრძანება N 2-383

03/05/2019

ქ. თბილისი

შპს „ენერგოტრანსის“ „500 კვ ძაბვის ეგზ „ქსანი-სტეფანწმინდას“ ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებებზე“ გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის შესახებ

2019 წლის 12 თებერვალს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების მიზნით შპს „ენერგოტრანსის“ მიერ წარმოდგენილია „500 კვ ძაბვის ეგზ „ქსანი-სტეფანწმინდას“ ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებების“ გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში და კანონით გათვალისწინებული თანდართული დოკუმენტაცია, რაზეც სამინისტრომ უზრუნველყო საექსპერტო კომისიის შექმნა, სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და შესაბამისი მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელი ორგანოს საინფორმაციო დაფაზე განთავსება.

500 კვ ძაბვის „ქსანი-სტეფანწმინდას“ ელექტროგადამცემი ხაზის მშენებლობა-ექსპლუატაციაზე 2016 წლის 24 მაისს გაცემულია ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა N27. შპს „ენერგოტრანსის“ შესაბამისი მშენებლობის ნებართვის საფუძველზე ახორციელებს 500 კვ ძაბვის ეგზ „ქსანი-სტეფანწმინდა“-ს მშენებლობას.

გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-5 მუხლის მე-12 ნაწილების შესაბამისად 2018 წლის 26 ნოემბერს შპს „ენერგოტრანსის“ მიერ სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით, სამინისტროში წარმოდგენილი იყო „500 კვ ძაბვის ელექტროგადამცემი ხაზის „ქსანი-სტეფანწმინდა“-ს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების (სოფ. ჭართალთან დაახლოებით 4,1 კმ სიგრძის მონაკვეთის ცვლილება) სკოპინგის ანგარიში, რაზეც სამინისტროს მიერ სკოპინგის პროცედურის შედეგად განსაზღვრული და დადგენილი იქნა დაგეგმილი საქმიანობის გზმ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი და გზმ-ს პროცესში დეტალურად შესასწავლი საკითხები (სკოპინგის დასკვნა №62; 04.01.2019).

წარმოდგენილი გზმ-ს ანგარიშით და თანდართული დოკუმენტაციით დგინდება, რომ ზემოაღნიშნული პროექტი ეხება სოფ. ჭართალთან გამავალი ეგზ-ეს მარშრუტის ცვლილებას, რომლის საპროექტო სიგრძე იქნება 4.1 კმ („ქსანი-სტეფანწმინდა“-ს 500 კვ ძაბვის ეგზ-ის საერთო სიგრძე დაახლოებით შეადგენს 95 კმ-ს). უახლოეს საცხოვრებელ სახლამდე მანძილი შეადგენს 80 მ-ს.

ეგზ-ს დაგეგმილი ცვლილების პროექტირების ეტაპზე შეირჩა მარშრუტის 2 ალტერნატიული ვარიანტი (პირველი ალტერნატიული ვარიანტის სიგრძე - 3.8 კმ; მეორე ალტერნატიული ვარიანტის სიგრძე - 4,1 კმ). ეგზ-ს ცვლილების პირველი ალტერნატივა

არსებულ (N27 ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნით გათვალისწინებულ) მარშრუტს მარჯვენა მხრიდან უვლის, 2 ადგილას კვეთს საქართველოს სამხედრო გზას, საპირისპირო მიმართულებით მიუყვება მდ. არაგვის მარჯვენა ნაპირს. აღნიშნული ალტერნატივის მთავარი უარყოფითი მხარე, გარდა მდინარესთან სიახლოვისა, არის სოფლის მაცხოვრებელთა სახლების სიახლოვე (მარშრუტი არ გაივლის ტყით დაფარულ ტერიტორიებზე, თუმცა ზემოქმედების ქვეშ ექცევა სოფლის მაცხოვრებელთა საკარმიდამო ნაკვეთები და საკუთრებაში არსებული სხვა ტერიტორიები). მეორე ალტერნატივის შემთხვევაში, საპროექტო ეგზ-სთვის ასათვისებელი დერეფნის სიგრძე იზრდება 4,1 კმ-მდე. სოფელს გვერდს უვლის დასავლეთის მხრიდან, მნიშვნელოვნად სცილდება მაცხოვრებელ სახლებს (მხოლოდ ერთ მონაკვეთშია მაცხოვრებელ სახლამდე დაცილება - 80 მ, სოფლის შედარებით მჭიდროდ დასახლებული უბანი შეცვლილი მონაკვეთიდან დაცილებული იქნება 500-1000 მეტრით). აღნიშნული მარშრუტი გაივლის ტყით დაფარულ ფართობებზე. გეოლოგიური და მორფოლოგიური სიტუაციის გათვალისწინებით, მე-2 ალტერნატიული ვარიანტით შერჩეული მარშრუტი პირველ ვარიანტთან შედარებით უფრო მდგრადია. პირველი ალტერნატიული ვარიანტის უარყოფითი მხარეების გათვალისწინებით (მოსახლეობის ფიზიკური განსახლება და მოსახლეობის კუთვნილ სასოფლო-სამეურნეო ტერიტორიების ათვისება, მდ. არაგვის ნაპირთან სიახლოვე, საერთაშორისო მნიშვნელობის საავტომობილო გზის ორ მონაკვეთში გადაკვეთა), უპირატესობა მიენიჭა ალტერნატივა 2-ს (გზმ-ს ანგარიშის თანახმად, მე-2 ალტერნატივის შემთხვევაში ხე-მცენარეულ საფარზე ზემოქმედების შემცირების მიზნით განხორციელდება საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული შესაბამისი საკომპენსაციო ღონისძიებები).

საპროექტო ეგზ-სათვის შერჩეულია შემდეგი სახის გამტარები: ზონა 1 - სამმაგი მრავალძარღვიანი AC-300/204 ტიპის გამტარი; ზონა 2 - სამმაგი მრავალძარღვიანი ACSR 300/67 ტიპის გამტარი. გაანგარიშების შედეგად შერჩეულია შემდეგი ტიპის დამიწების სადენები: ზონა 1 - ACS 185 მმ² ტიპის დამიწების სადენი, ზონა 2 - ACS 95 მმ² ტიპის დამიწების სადენი. იზოლატორთა ტიპის და რაოდენობის შერჩევას გათვალისწინებულია ქარის და ყინულის დატვირთვები, ასევე უსაფრთხოების ფაქტორები. გაანგარიშების შედეგების მიხედვით შერჩეული იზოლატორების ტიპებია: ზონა 1-210kN ტიპის იზოლატორის ერთჯაჭვიანი დამჭერი გირლანდა (გზის გადაკვეთის მონაკვეთებში გამოყენებული იქნება იზოლატორის ორჯაჭვიანი დამჭერი გირლანდა); ზონა 2 - 160 kN ტიპის იზოლატორის ერთჯაჭვიანი დამჭერი გირლანდა (გზის გადაკვეთის მონაკვეთებში გამოყენებული იქნება იზოლატორის ორჯაჭვიანი დამჭერი გირლანდა). ძირითადი ტექნიკური მაჩვენებლებია: მაქსიმალური ძაბვა დანადგარებისთვის - 550 კვ; ნომინალური სიხშირე - 50 ჰც; 1550 კვ პიკური მნიშვნელობის სტანდარტული იმპულსური ძაბვა, რომელიც უძლებს მეხის დაცემას; 1175 კვ პიკური მნიშვნელობის სტანდარტული საკომუტაციო იმპულსი, რომელიც უძლებს მეხის დაცემას; დენის გაჟონვის ბილიკის მანძილი -13.75 მმ. ქსანი-სტეფანწმინდის 500 კვტ საჰაერო ელექტროგადამცემი ხაზისთვისაც შემოთავაზებულია „სირჩის“ ფორმის ანძის გამოყენება.

სოფ. ჭართალის შემოვლითი საპროექტო 4,1 კილომეტრიანი მონაკვეთი იწყება უკვე დამონტაჟებული N125 ანძის ადგილმონაცვლეობით ხაზის კორიდორში (10 მ. გადაიწევეს N124 ანძისკენ) და უერთდება ეგზ-ს N131 ანძას (ახლი ნომერი 134 DN). N131 ანძა არსებული პოლიგონების ფარგლებში შეიცვლის კონფიგურაციას და შემობრუნდება. საპროექტო ცვლილებით იგეგმება ამ ორ კუთხურ ანძებს შორის (N125 - N131(ახალი ნომერი 134 DN)) შეცვლილ მარშრუტზე 8 ახალი ანძის დამონტაჟება. დემონტაჟი გაუკეთდება ძველი პროექტით დადგმულ 2 (N127; N129) ანძას. საპროექტო ანძები

განთავსდება შემდეგ GPS კოორდინატებზე: **N 125** - X - 472115, Y - 4679011; **N 126** - X - 472084, Y - 4679514; **N 127** - X - 471931, Y - 4679761; **N 128** - X - 471825, Y - 4679930; **N 129** - X - 471704, Y - 4680125; **N 130** - X - 471813, Y - 4680827; **N 131** - X - 471973, Y - 4681186; **N 132** - X - 472483, Y - 4681339; **N 133** - X - 472860, Y - 4681625; **N 131** (ახლი ნომერი 134 DN) - X - 473408, Y - 4682161; **N 127** (არსებული/სადემონტაჟო) - X - 472402, Y - 4679787; **N 129** (არსებული/სადემონტაჟო) - X - 472863, Y - 4681025.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე თავდაპირველი ტრასიდან გადახრა იწყება N125 ანძიდან და მთავრდება N 131 ანძასთან (ახლი ნომერი 134 DN). საპროექტო N126 საყრდენი ანძა მდებარეობს ტყიან (მცირე მდელოიან), შედარებით მოსწორებულ, სუსტად ჩრდილოეთისკენ დახრილ (5-7°) ტერიტორიაზე. საპროექტო ტერიტორიაზე მოქმედი გეოსაშიშროებები არ იკვეთება. გზმ-ს თანახმად ტერიტორია ხასიათდება არაღრმა, უმნიშვნელო ზედაპირული მეწყრებით და მცირე ეროზიული ხრამებით. სეზონური წყლის ნაკადების კონტროლისთვის და შესაძლო ეროზიული პროცესებისთვის რეკომენდირებულია წყალარინი არხის და/ან წყლის მილსადენის მოწყობა (ანძასთან მისასვლელად უნდა მოეწყოს დაახლოებით 60 მ სიგრძის და 5 მ სიგანის მისასვლელი გზა). N127 და N128 საყრდენი ანძები განთავსდება ფერდობის შედარებით მოტერასებულ ტერიტორიაზე სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთებზე. აღნიშნულ სამშენებლო მოედნებამდე მისასვლელად იგეგმება დაახლოებით 1-1.2 კმ სიგრძის ახალი გზის მოწყობა (მიწისქვეშა წყლების, წყაროების არსებობის გამო ადგილებში, სადაც მათ გზა კვეთს საჭირო იქნება წყლის გამშვები მილსადენის მოწყობა), როგორც მისასვლელი გზის მოწყობისას ასევე საყრდენი ანძების საძირკველის მომზადებისას, მოსახსნელი იქნება მაქსიმუმ 40-50 მ³ ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა. საპროექტო N127 საყრდენი ანძა მდებარეობს მეჩხერ ტყიან (მდელო) ტერიტორიაზე, რომელიც ოდნავ გადახრილია ჩრდილოეთისკენ (5-7°). ტერიტორია ასევე ხასიათდება არაღრმა, ზედაპირული მეწყრებით და მცირე ეროზიული ხრამებით. გზმ-ის ანგარიშის თანახმად, სეზონური წყლის ნაკადების კონტროლისთვის და შესაძლო ეროზიული პროცესების პრევენციისთვის რეკომენდირებულია წყალსარინი არხის და/ან წყლის მილსადენის მოწყობა. N128 საყრდენი ანძა მდებარეობს მდელოზე, რომელიც ოდნავ ჩრდილო-აღმოსავლეთისკენ არის დახრილი. გზმ-ს თანახმად, ტერიტორიაზე საჭიროა სადრენაჟო სისტემის მშენებლობა. N128 ანძისთვის ღრმა პლატფორმის ექსკავაციის შემთხვევაში ფერდობის სტაბილურობის უზრუნველსაყოფად საჭირო იქნება სათანადო ზომების მიღება (საყრდენი კედელი/გაბიონი). N129 საყრდენი ანძა N128 საყრდენი ანძის ადგილის მსგავსად მდებარეობს ჩრდილოეთისაკენ ოდნავ დახრილ მდელოზე. ტერიტორია ხასიათდება არაღრმა ზედაპირული მეწყერების ნიშნებით და არაღრმა გრუნტის წყლების დონით. საჭირო იქნება სადრენაჟო სისტემის მოწყობა, აგრეთვე N128 საყრდენი ანძის მსგავსად N129 ანძისთვის ღრმა პლატფორმის ექსკავაციის შემთხვევაში ფერდობის სტაბილურობის უზრუნველსაყოფად საჭირო იქნება სათანადო ზომების მიღება (საყრდენი კედელი/გაბიონი). N130 საყრდენი ანძა მდებარეობს N129 ანძის მოპირდაპირე მხარეს, სტაბილურ ფერდობზე. ფუძე ქანები წარმოდგენილია ზედაცარცული (K2) გამოფიტული კარბონატული ქვიშაქვების და კარბონატული ალევროლიტების შრეების მორიგეობით (კირქვის ტურბიდიტი), მაგრამ ისინი უფრო ტექტონიზირებული და დამსხვრეულია. მნიშვნელოვანი გეოსაშიშროებები, რომლებიც გავლენას მოახდენენ ანძაზე, არ გამოვლენილა. ღრმა საძირკველის ორმოს შემთხვევაში საჭირო იქნება საყრდენი კედელი/გაბიონი. საპროექტო N130 საყრდენი ანძის სამშენებლო მოედნამდე საჭირო იქნება დაახლოებით 0.5 კმ სიგრძის მისასვლელი ახალი გზის მოწყობა (აღნიშნულ ტერიტორიაზე ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა არ არის წარმოდგენილი). N131 საყრდენი ანძა განთავსდება N130 ანძის ზევით, ტერიტორია ხასიათდება თითქმის N130 ანძის მსგავსი

ლითოლოგიითა და საინჟინრო-გეოლოგიური მახასიათებლებით (N131 საყრდენ ანძის განთავსების ტერიტორიამდე საჭირო იქნება დაახლოებით 300 მ სიგრძის მისასვლელი გზის მოწყობა). N 131 ანძიდან N 131 (ახალი ნომერი 134 DN) ანძამდე საპროექტო ტერიტორია საჯარო რეესტრის ოფიციალური მონაცემებით მთლიანად განთავსებულია სახელმწიფო საკუთრებაში არსებულ მიწის ნაკვეთებზე. N132 საყრდენი ანძის განთავსების ტერიტორია მსგავსია N131 ანძისა. N133 საყრდენი ანძა მდებარეობს ქედის აღმოსავლეთი ფერდობის სტაბილურ, ტყიან ტერიტორიაზე. საბოლოო შეფასებით NN126, 127, 128 და 129 ანძების ტერიტორიებს, ისევე როგორც შესაბამისი გზების ზოგიერთ მონაკვეთს დასჭირდება სადრენაჟო სისტემის მოწყობა და ანტიეროზიული ზომების მიღება.

განსახორციელებელი პროექტის ფარგლებში სამშენებლო სამუშაოები მოიცავს ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნას, მისასვლელი გზების რეაბილიტაცია-მშენებლობას, ანძების ფუნდამენტის დამუშავებას, ხრეშის საფარის მოწყობას, საძირკვლის მოწყობა/დამონტაჟებას გრუნტის შევსებით, დამიწების მონახაზის მოწყობას, ანძების დემონტაჟი-მონტაჟების ადგილების მომზადებას, ანძების ტრანსპორტირებას, ანძების დამონტაჟებას, ხაზების დამონტაჟებას, სამშენებლო ადგილის გაწმენდას სამშენებლო და სხვა ნარჩენებისგან. სამშენებლო სამუშაოები გაგრძელდება დაახლოებით 10-12 თვის განმავლობაში და მშენებლობაზე დასაქმებული იქნება დაახლოებით 20-25 ადამიანი (70 % ადგილობრივი მოსახლე).

საპროექტო მოედნების სიახლოვეს ძირითადად მიდის არსებული გრუნტის გზები, სოფლების გავლით, პროექტის ფარგლებში დაგეგმილია ამ არსებული გზების შედარებით კეთილმოწყობა და ზოგ შემთხვევაში მათი გაფართოვება. უშუალოდ თითოეული საყრდენი ანძის სამშენებლო მოედნამდე, დამატებით დაგეგმილია ახალი მისასვლელი გზის მოწყობა (იმ ადგილებში, სადაც მაღალია ეროზიული პროცესების განვითარების რისკი, აუცილებელია სამთო არხების მოწყობა და ფერდობების გამაგრების სამუშაოების შესრულება). გზმ ანგარიშის თანახმად ახალი მისასვლელი გზების მოწყობა დაგეგმილია პირობითად 5 უბანზე. პირველ უბანზე N126 საპროექტო საყრდენ ანძასთან მისასვლელად, დაგეგმილია დაახლოებით 60 მეტრი ახალი გზის მოწყობა, რომლის საწყისი მონაკვეთის GPS კოორდინატებია: X – 472147, Y 4679514, ხოლო დასასრულის: X 472085 – Y 4679512 (საპროექტო გზის დერეფნის ძირითად ნაწილზე მცენარეული საფარი წარმოდგენილი არ არის, ძალზე მწირია ასევე ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა). მე-2 უბნის ტერიტორიამდე საპროექტო მისასვლელი გზის საწყისი მონაკვეთი იწყება დაახლოებით: X – 471670, Y – 4680185 კოორდინატებზე და იმის გათვალისწინებით, რომ აღნიშნული საპროექტო გზის მონაკვეთი უზრუნველყოფს 3 საყრდენ ანძამდე (N127; N128; N129) გადაადგილებას, მეორე უბნის საპროექტო გზის დასასრულის GPS კოორდინატები იქნება: X – 471821, Y 4679928 და X – 471995, Y – 4680131. მესამე უბანზე მოსაწყობი მისასვლელი გზა, რომელიც იქნება დაახლოებით 0.5 კმ სიგრძის იწყება: X – 471625, Y - 4680619 კოორდინატზე (მიუყვება ძლიერ დახრილ ფერდობს) და მთავრდება: X - 471800, Y - 4680741 კოორდინატზე (საპროექტო N130 საყრდენი ანძის მიმდებარედ). მეოთხე უბნის საწყისი მონაკვეთის კოორდინატებია დაახლოებით: X - 472190, Y – 4681338, ხოლო დასასრულის: X – 471975, Y – 4681186. აღნიშნული მონაკვეთი დაახლოებით 300 მეტრია. პირობითად მე-5 უბნის საწყისი კოორდინატებია: X - 472321.2, Y - 4681282.2, ხოლო საბოლოო: X - 473367.48, Y - 4682185.9, აღნიშნული გზის მეშვეობით შესაძლებელი გახდება საპროექტო N133 და არსებულ N131 (ახალი ნომერი 134 DN) საყრდენი ანძების სამშენებლო მოედნებამდე გადაადგილება (მონაკვეთი გაივლის ტყიან ტერიტორიაზე).

გზმ ანგარიშის თანახმად ელექტროგადამცემი ხაზის საპროექტო ცვლილებების სამშენებლო სამუშაოების შესრულება მოხდება, საწყისი პროექტით გათვალისწინებული სამშენებლო ინფრასტრუქტურის გამოყენებით, კერძოდ: სოფ. მენესოს მიმდებარე ტერიტორიაზე არსებული სამშენებლო ბაზიდან. სამშენებლო ბაზა მდებარეობს მდ. არაგვის მარჯვენა სანაპიროს პირველ ტერასაზე, სწორი ზედაპირის მქონე ტერიტორიაზე. სამშენებლო ბაზის ტერიტორიაზე განთავსებულია სამშენებლო მასალების (ეგხ-ის საყრდენების დეტალები, ელექტროსადენი და სხვა აღჭურვილობა) დასაწყობების ადგილები, ტექნიკის სადგომი და დაცვის ჯიხური (მოწყობილი არ არის მუშათა საცხოვრებელი). სამშენებლო ბაზის ტერიტორიის GPS კოორდინატებია: X= 472968, Y=4675769; X= 473071, Y= 4675762; X= 473051, Y= 4675581; X= 472971, Y= 4675561. ტერიტორიაზე ბეტონის კვანძი ან ინერტული მასალების სამსხვრევ-დამხარისხებელი საამქრო განთავსებული არ არის (შემოტანა ხდება სხვა იურიდიული პირების საწარმოებიდან). სამშენებლო ბაზის ტერიტორიაზე საწვავის სამარაგო რეზერვუარები წარმოდგენილი არ არის. ბაზაზე დასაქმებული პერსონალის სასმელი წყლით უზრუნველყოფა ხდება ბუტილირებული წყლით, ხოლო ფეკალური წყლების შესაგროვებლად მოწყობილია ჰერმეტიკული ორმო (დაცლა საჭიროების შესაბამისად მოხდება ქ. დუშეთის წყალკანალის სამსახურის მიერ).

საპროექტო ზონაში საერთო ჯამში მშენებლობის დაწყებამდე მოსახსნელი იქნება დაახლოებით 175 მ³ ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა (ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის ყველაზე დიდი მოცულობა დაახლოებით 100-110 მ³ შეიძლება მოიხსნას საპროექტო დერეფნის N131-დან ბოლო N131 (ახლი ნომერი 134 DN) საყრდენ ანძამდე მისასვლელი გზების მოწყობისას), რომელიც დროებით დასაწყობდება წინასწარ მომზადებულ ტერიტორიებზე. ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის განთავსებისათვის ტერიტორიები იდენტიფიცირებულია გზმ ანგარიშს თანდართული SHP ფაილების მიხედვით. ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნა მოხდება ძირითადად, მისასვლელი გზების მოწყობისას, ხოლო მისი შემდგომი გამოყენება მოხდება ტერიტორიების რეკულტივაციის მიზნით. ზემოქმედება ნიადაგის ნაყოფიერ ფენაზე დაკავშირებულია ეგხ-ის მშენებლობის ფაზასთან: ანძების საძირკვლების მომზადებისას და მისასვლელი გზების გაყვანისას მიწის სამუშაოების შესრულების დროს, აგრეთვე ზემოქმედება ნიადაგის ხარისხზე მოსალოდნელია: ნავთობპროდუქტების დაღვრის/გაჟონვის შემთხვევაში, საღებავების და სხვა ტოქსიკური ნივთიერებების არასწორი მოხმარების, დაღვრის შემთხვევაში. ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის განადგურების პრევენციის მიზნით საჭიროა ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნა და წინასწარ შერჩეულ ადგილებზე დასაწყობება. გზმ ანგარიშის შესაბამის ქვეთავში განსაზღვრულია ნიადაგის დაზიანება-დაზინძურების თავიდან აცილების მიზნით შესაბამისი გარემოსდაცვითი მოთხოვნები და ვალდებულებები.

გეომორფოლოგიურად ტრასის ზოლის ახალი ალტერნატიული უბანი წარმოადგენს ლომისის ქედის შუა ნაწილს, რომელიც ხასიათდება რთული, თითქმის გაუვალი რელიეფით, დასერილია დაღმავალი დამრეცი სერებით და მათ შორის არსებული დადაბლებებით. კალთა დაფარულია მწვანე გამავალი ხშირი შერეული ფოთლოვანი ტყით. გავრცელებულია ტყის ყომრალი ნიადაგები, უფრო ზემოთ ტყის ზედა სართულის ღია და გაეწრებული ყომრალი ნიადაგებია, ქედის თხემურ ნაწილებში ზოგან სუბალპური და ალპური მდელოებია. ჰიდროგეოლოგიური პირობების მხრივ ტერიტორიაზე მდინარეთა ხეობების დაბლობ ადგილებში ალუვიურ ტერასებზე გრუნტის წყლები შეიძლება გამოვლინდეს ალუვიური ნალექების წყალშემცველი ჰორიზონტის სახით, ხოლო მაღლობ მთიან ზოლში ძირითადი ქანების ნაპრალოვანი წყლების სახით. საპროექტო ეგხ-ის ანძებთან მისასვლელი დროებითი გზების გაყვანის და ანძის განთავსების ადგილების მომზადების დროს საშიში გეოდინამიკური პროცესების

განვითარების რისკების მინიმიზაციის მიზნით გზშ ანგარიშის შესაბამის ქვეთავში განსაზღვრულია შემარბილებელი ღონისძიებების გარკვეული სახეები, რომელთა შესრულებაზეც პასუხისმგებელია საქმიანობის განმახორციელებელი (მაგ.: შესაბამის ადგილებში ანტიეროზიული ზომების მიღება, წყლის მილსადენის, ასევე საყრდენი კედლის/გაბიონის, სადრენაჟო სისტემების მოწყობა და ა.შ).

საპროექტო ტერიტორიასთან მდებარე უახლოესი ზედაპირული წყლის ობიექტია მდინარე არაგვი, თუმცა უშუალოდ საპროექტო ტერიტორია ერთხელ კვეთს ჭართლის ხევს (რომელიც არის მდ. არაგვის მარჯვენა შენაკადი) და რამოდენიმე მშრალ ხევს. საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე ზედაპირულ წყლებზე ზემოქმედების კუთხით მოსალოდნელია წყლის ხარისხის გაუარესება. პროექტის განხორციელების შედეგად ზემოქმედების ძირითად რეცეპტორს წარმოადგენს მდ. ჭართლისხევი. საქმიანობა, რომელიც პოტენციურად ზეგავლენას მოახდენს მდ. ჭართლისხევეზე, მოიცავს მისასვლელი გზების გაყვანას და ანძების საძირკვლების გათხრას. მისასვლელი გზების გაყვანამ და ანძების საძირკვლების მოწყობამ შეიძლება გამოიწვიოს ზედაპირულ ჩამონადენში შეწონილი ნაწილაკების კონცენტრაციის მატება. აგრეთვე ზედაპირული წყლების დაბინძურება მოსალოდნელია მშენებლობის ეტაპზე წარმოქმნილი ნარჩენების არასწორი მართვის შემთხვევაში. გზშ ანგარიშის შესაბამის ქვეთავში განსაზღვრულია შესაბამისი შემარბილებელი/პრევენციული ღონისძიებები (მაგ: ზედაპირული წყლების ობიექტების მისასვლელი გზებით გადაკვეთებზე, განსაკუთრებით N130 საყრდენი ანძის მისასვლელი გზის საწყის მონაკვეთზე, სოფელ ჭართლისხევის ტერიტორიაზე უნდა მოეწყოს კულვერტები, რომელთა დიამეტრი სათანადოდ უნდა შეირჩეს, რომ არ მოხდეს დიდი ზომის ქანებით ჩახერგვა და ა.შ).

ეგხ-ს მშენებლობის ეტაპზე მოსალოდნელია ზემოქმედება მიწისქვეშა წყლებზე. მიწისქვეშა წყლების ხარისხის გაუარესება შესაძლოა გამოიწვიოს საწვავის ან ზეთების ავარიულმა დაღვრამ. N128 და N129 საყრდენი ანძების საძირკვლების ამოღებისას არსებობს მიწისქვეშა წყლების გამოვლენის საშიშროება, რამაც შესაძლოა საფრთხე შექმნას ამ ანძების ექსპლუატაციას. იმის გათვალისწინებით, რომ N128 და N129 საყრდენი ანძების სამშენებლო მოედნებზე მიწისქვეშა წყლების დონე არ არის ღრმა, აუცილებელია სადრენაჟო სისტემის მოწყობა.

საპროექტო ეგხ-ს მშენებლობის ეტაპზე მოსალოდნელია გარკვეული რაოდენობის სახიფათო და არასახიფათო ნარჩენების წარმოქმნა. მშენებლობის დროს წარმოქმნილი ნარჩენების დროებითი დასაწყობა მოხდება ბანაკის ტერიტორიაზე (ტერიტორია იქნება მობეტონებული და გადახურული, გამოყენებული იქნება სახურავიანი კონტეინერები). ნარჩენების გატანა მოხდება ხელშეკრულების საფუძველზე (შესაბამისი ნებართვის მქონე ორგანიზაციასთან). გზშ ანგარიშის თანახმად, მშენებლობის ეტაპზე მშენებელი კონტრაქტორი ვალდებულია უზრუნველყოს უკვე შეთანხმებული ნარჩენების მართვის გეგმით გათვალისწინებული ღონისძიებების შესრულება. მშენებლობის ეტაპზე მიწის სამუშაოების დროს და საყრდენი ანძების საძირკვლების ამოღებისას წარმოქმნილი ფუჭი ქანები განთავსდება ფუჭი ქანებისათვის გამოყოფილ ადგილებზე (ფუჭი ქანების განთავსების ადგილები ასახულია გზშ ანგარიშს თანდართულ SHP ფაილებში), შემდგომში ფუჭი ქანები ძირითადად გამოყენებული იქნება უკუყრებისათვის და მისასვლელი გზების მოსაწყობად. სამშენებლო სამუშაოების მიმდინარეობის პროცესში წარმოქმნილი, ხელმეორედ გამოყენებისათვის უვარგისი ლითონის ჯართი ჩაბარდება შესაბამის მიმღებ პუნქტებში.

გზმ ანგარიშის თანახმად, ელექტროგადამცემი ხაზის დერეფნის არეალი კვეთს 2 ტიპის ჰაბიტატს: წიფლნარ-რცხილნარ-მუხნარს და მთის სტეპებს, სადაც შეინიშნება მკვეთრი ანთროპოგენური გავლენა. საპროექტო ტერიტორიაზე გავრცელებული ჰაბიტატები იდენტიფიცირებულია EUNIS-ის ჰაბიტატთა კატეგორიების შესაბამისად. ფლორისტული მრავალფეროვნების დეტალური შესწავლა ეფუძნებოდა საკვლევ ტერიტორიაზე არსებული ლიტერატურული მონაცემების ველზე გადამოწმებას. გზმ ანგარიშის შესაბამისად საპროექტო ზონაში გვხვდება კავკასიის ენდემური მცენარეები. გზმ ანგარიშში წარმოდგენილია ანძების განთავსების ტერიტორიების ფლორისტული ინვენტარიზაციის ნუსხები (მცენარეთა ინვენტარიზაციის ნუსხებში ასახულია ინფორმაცია თითოეული განსათავსებელი ანძის შემოგარენის და მათთან მისასვლელი გზების მცენარეების შესახებ), სადაც ნათლად ისახება ზემოქმედების არეალში მოქცეული მცენარეები. ზემოქმედება მცენარეულ საფარზე მოსალოდნელია საინჟინრო სამუშაოების და ამ სამუშაოების მოსამზადებელ პერიოდში, რომლის დროსაც მოხდება მცენარეული საფარის მოცილება სამიზნე ტერიტორიებიდან (ხეების მოჭრა, ქვეტყის და ბალახოვანი საფარის მოშორება). მცენარეულზე მნიშვნელოვან ზემოქმედებას მოახდენს აგრეთვე საინჟინრო საქმიანობის წარმოებისთვის აუცილებელი საგზაო ქსელის შექმნა. N130 და N131 ანძების განთავსების ტერიტორიაზე ადგილი ექნება ჰაბიტატის ფრაგმენტაციას. N130 და N131 ანძების განთავსება და მათთან მისასვლელი გზების მშენებლობა დაგეგმილია საკმაოდ მაღალი სიხშირის წიფლის ტყით დაფარულ ზონაში. გზმ ანგარიშში წარმოდგენილი შემარბილებელი ღონისძიებების თანახმად: დაგეგმილი სამშენებლო სამუშაოები სიფრთხილით უნდა წარიმართოს განსაკუთრებით მაღალსენსიტიური მონაკვეთის (წიფლნარი ტყე) დერეფანში; საჭირო იქნება მოინიშნოს სამუშაო ზონა და მაქსიმალურად მოხდეს სამუშაო ზონის გარეთ არსებული მცენარეული საფარის (განსაკუთრებით წითელი ნუსხის სახეობები) დაცვა დაზიანებისგან; სენსიტიურ უბანზე მაქსიმალურად შეიზღუდოს მძიმე სამშენებლო ტექნიკის გამოყენება; მცენარეულობისაგან გაწმენდილ ტერიტორიებზე აღდგენილი უნდა იქნეს მცენარეული საფარი.

გზმ ანგარიშის თანახმად, ჩატარდა საპროექტო დერეფანში და მის შემოგარენში ცხოველების სახეობრივი შემადგენლობის აღწერა და მობინადრე ცხოველთათვის მნიშვნელოვანი საარსებო ჰაბიტატების განსაზღვრა. გზმ-ის ანგარიშში ასახულია საველე კვლევების დროს დაფიქსირებული სახეობების ნუსხა (შესაბამისი ფოტო მასალით). არსებული სამეცნიერო ლიტერატურული ინფორმაციის დამუშავების შედეგად მთელ საპროექტო არეალში და მის მიმდებარე ადგილებში გამოვლენილია ძუძუმწოვრების 27, ხელოფრთიანების 12, ფრინველების 88 (88-დან 9 სახეობა შესულია საქართველოს „წითელ ნუსხაში“ მოწყვლადის სტატუსით), ქვეწარმავლების და ამფიბიების 11, მოლუსკების და სხვადასხვა სახის უხერხემლოების 500-ზე მეტი სახეობა. გზმ ანგარიშის თანახმად, გავრცელებული 12 ხელოფრთიანების სახეობებიდან საველე კვლევის დროს არცერთი მათგანი არ დაფიქსირებულა. საპროექტო დერეფანში არსებულ ჰაბიტატზე შედარებით მრავალრიცხოვანი პოპულაციებით წარმოდგენილია წვრილი ზომის ძუძუმწოვრები (თაგვი, თხუნელა და სხვ.) და ფრინველები. ფაუნის წარმომადგენლებიდან მთავარი საფრთხე ექმნებათ ორნითოფაუნის და ღამურების წარმომადგენლებს. პროექტის მოწყობა-ექსპლუატაციის ფაზებში ფაუნის წარმომადგენლებზე ზემოქმედების განმაპირობებელი ფაქტორები შეიძლება იყოს: ელ. გადამცემი ხაზის გაუმართაობით ან მწყობრიდან გამოსვლით გამოწვეული ტყის ხანძრები; დენის დარტყმით გამოწვეული ფრინველების და ღამურების სიკვდილიანობა; ჰაბიტატის ფრაგმენტაცია. პროექტის გავლენის ზონაში ცხოველთა სამყაროზე ზემოქმედების შემცირების/პრევენციის მიზნით გზმ-ში განსაზღვრულია გარკვეული სახის შემარბილებელი ღონისძიებები, ფრინველებზე შესაძლო ზემოქმედებების პრევენციის მიზნით შემარბილებელი

ლონისძიებებიდან აღსანიშნავია, მაგ: ელექტროგადამცემი ხაზების ისეთი მასალით დაფარვა, რომელიც ფრინველებს დაიცავს შემთხვევითი შეხების დროს; ელ. სადენის ხაზის აღჭურვა ფრინველთა დამაფრთხილებელი მოწყობილობებით; მოზუდარი ფრინველების მონიტორინგი; ელექტროსადენების ერთმანეთისგან დაშორება ტერიტორიაზე გავრცელებული ფრინველებისა და ღამურებისთვის უსაფრთხო მანძილზე (1.5 მ) და ა.შ. გზშ ანგარიშის თანახმად ხელფრთიანებზე ზემოქმედება შეიძლება დაკავშირებული იყოს ელექტროსადენებთან ან საყრდენ ბოძებთან შეჯახებასთან, მაგრამ თუ გავითვალისწინებთ, რომ ხელფრთიანები გადადგილდებიან ექოლოკაციის საშუალებით (ისინი აგზავნიან ძლიერ ულტრაბგერებს, რომელებიც როგორც ექო, აირეკლება ყველა საგნიდან და ცხოველი წინასწარ გრძნობს ყველა შესაძლო დაბრკოლებას), შეჯახების ალბათობა პრაქტიკულად მინიმალურია.

სამშენებლო ტერიტორიაზე ზემოქმედება ატმოსფერულ ჰაერზე ძირითადად გამოწვეული იქნება მიწის სამუშაოებისას, გრუნტის გზებზე მანქანა დანადგარების გადაადგილებისას, და სხვა სამუშაოების წარმართვისას. გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილია ემისიების გაანგარიშება საგზაო-სამშენებლო მანქანების (ექსკავატორის, ამწის) მუშაობისას. ჩატარებული გაზნევის გაანგარიშების შედეგების მიხედვით, მავნე ნივთიერებათა კონცენტრაციები საკონტროლო წერტილებში არ აღემატება ნორმატიულ მნიშვნელობებს. ეგხ-ს ექსპლუატაციის ეტაპზე მავნე ნივთიერებათა ემისიები პრაქტიკულად მოსალოდნელი არ არის. ეგხ-ს მშენებლობის ფაზებზე მავნე ნივთიერებათა ემისიების მინიმიზაციის მიზნით გზშ-ში გათვალისწინებულია შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების გატარება (მაგ: მაქსიმალურად შეიზღუდოს დასახლებულ პუნქტებში გამავალი საავტომობილო გზებით სარგებლობა, დატვირთვა გადმოტვირთვისას დიდი სიმაღლიდან მასალის დაყრის აკრძალვა, სამუშაო უბნების და გზის ზედაპირების მორწყვა მშრალი ამინდის პირობებში და ა.შ).

საკვლევი ტერიტორიებიდან საანგარიშო წერტილებამდე ხმაურის გავრცელების გაანგარიშება ჩატარებულია მანქანა-მოწყობილობის ერთდროული მუშაობის შემთხვევისთვის, ხმაურის მინიმალური ეკრანიების გათვალისწინებით (გაანგარიშებები ჩატარებულია ყველაზე უარესი სცენარით). გზშ ანგარიშის თანახმად ხმაურის ექვ. დონე საანგარიშო წერტილში შეადგენს 44 დბა-ს. გამომდინარე იქიდან, რომ სამშენებლო სამუშაოები არ არის მუდმივი და ინტენსიური (მხოლოდ დღის საათებში) ხასიათის, ხოლო ხმაურის ძირითადი გამომწვევი წყაროების ერთდროულად მუშაობა ნაკლებად მოსალოდნელია, საანგარიშო წერტილში ადგილი ექნება ხმაურის ღონის კიდევ უფრო შემცირებას. გასათვალისწინებელია, აგრეთვე ბუნებრივი ეკრანების არსებობა და გზშ-ში წარმოდგენილი შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები (მშენებლობის დროს ხმაურის დონეების მინიმიზაციისთვის).

გზშ-ის ანგარიშის თანახმად, 500 კვ ძაბვის ეგხ-ის უსაფრთხოების ზონის სიგანედ მიღებულია 30 მ განაპირა სადენიდან (საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 24 დეკემბრის N366 დადგენილებით დამტკიცებული ტექნიკური რეგლამენტის „ელექტრული ქსელების ხაზობრივი ნაგებობების დაცვის წესი და მათი დაცვის ზონები“ მე-3 მუხლის მიხედვით 330, 400 და 500 კვ ძაბვის ეგხ-ების დაცვის ზონა შეადგენს 30 მ-ს განაპირა სადენებიდან). საპროექტო ეგხ-ის დერეფანი სოფ. ჭართალის უახლოესი საცხოვრებელი სახლიდან დაცილებულია არანაკლებ 80 მ-ით. ამასთანავე ეგხ-ის დერეფანი განლაგებულია ფერდობების მაღალ ნიშნულებზე, რაც კიდევ უფრო ამცირებს ელექტრომაგნიტური გამოსხივების ზემოქმედების რისკებს.

გზმ ანგარიშში ეგხ-ის და მისასვლელი გზების საპროექტო დერეფნების ფარგლებში ჩატარებული წინასწარი დაზვერვითი კვლევის შედეგების მიხედვით, პროექტის უშუალო ზემოქმედების ზონაში კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლები არ ყოფილა გამოვლენილი და არც ლიტერატურული წყაროებით დასტურდება მათ არსებობა.

გზმ ანგარიშის შესაბამის თავში განხილულია ეგხ-ს მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროცესში მოსალოდნელი შესაძლო ავარიული სიტუაციები, რეაგირების მიზნები და ამოცანები, პრევენციული ღონისძიებები. ავარიული შემთხვევების სახეებიდან აღსანიშნავია: ხანძარი; ეგხ-ის ხიმიწილის წაქცევის ან სადენების გაწყვეტის შემთხვევები; საგზაო შემთხვევები; საშიში გეოდინამიკური პროცესების განვითარებასთან დაკავშირებული შემთხვევები; უსაფრთხოებასთან და ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული შემთხვევები.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე 2019 წლის 22 მარტს, დუშეთის მუნიციპალიტეტის სოფ. ჭართალის სკოლის შენობაში გაიმართა გზმ-ს ანგარიშის საჯარო განხილვა. საჯარო განხილვაზე მოხსენების დასრულების შემდგომ მოსახლეობის ინტერესითა და აქტიური მონაწილეობით სხდომა გადავიდა კითხვა/პასუხისა და მსჯელობის რეჟიმში. საჯარო განხილვაზე გამოთქმული შენიშვნები/წინადადებები და გაცემული პასუხები აისახა საჯარო განხილვის ოქმში.

გზმ-ს ანგარიშში წარმოდგენილია გარემოზე ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებები, გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმა, ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმის მიზნები და ამოცანები, ავარიული სიტუაციების წარმოქმნის პრევენციული ღონისძიებები, დასკვნები და რეკომენდაციები.

აღნიშნული გზმ-ის ანგარიში განიხილეს შესაბამისმა ექსპერტებმა და სპეციალისტებმა გარემოსდაცვითი შეფასების სხვადასხვა მიმართულებით, რომელთა დასკვნების შეჯერებისა და წარმოდგენილი დოკუმენტაციის შეფასების, ასევე გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-12 მუხლის და ამავე კოდექსის მე-5 მუხლის მე-12 ნაწილის საფუძველზე.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. გაიცეს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება შპს „ენერგოტრანსის“ „500 კვ ძაბვის ეგხ „ქსანი-სტეფანწმინდას“ ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებებზე“;
2. ბრძანების პირველი პუნქტით გათვალისწინებული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება გაიცემა განუსაზღვრელი ვადით;
3. შპს „ენერგოტრანსმა“ საქმიანობა განახორციელოს წარმოდგენილი გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის, ტექნოლოგიური სქემის, გარემოზე ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებების, გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმის, ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმის, ავარიული სიტუაციების წარმოქმნის პრევენციული ღონისძიებების, დასკვნებისა და რეკომენდაციების შესაბამისად;
4. შპს „ენერგოტრანსმა“ საპროექტო ცვლილების მონაკვეთის მშენებლობის დაწყებადე უზრუნველყოს „ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნის, შენახვის, გამოყენების და

რეკულტივაციის შესახებ“ საქართველოს 2013 წლის 31 დეკემბრის N424 დადგენილებით დამტკიცებული ტექნიკური რეგლამენტით გათვალისწინებული რეკულტივაციის გეგმის შემუშავება და სამინისტროსთან შეთანხმება. სამუშაოს განხორციელება უზრუნველყოს შეთანხმებული გეგმის შესაბამისად;

5. შპს „ენერგოტრანსმა“ ელექტროგადამცემი ხაზის ექსპლუატაციაში გაშვებამდე, ბიოლოგიურ გარემოზე ზემოქმედების დეტალური ანალიზის საფუძველზე უზრუნველყოს ჰაბიტატების აღდგენის ღონისძიებების, მასშტაბების, კომპენსაციის მოცულობების განსაზღვრა და სამინისტროში შესათანხმებლად წარმოდგენა. ამასთან წიფლის ჰაბიტატზე ზემოქმედების გათვალისწინებით, საპროექტო ცვლილების მონაკვეთის მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს ზემოქმედების შერბილების ან/და საკომპენსაციო ღონისძიებების სამინისტროსთან შეთანხმება ხოლო სამუშაოს განხორციელება უზრუნველყოს აღნიშნული შეთანხმების შესაბამისად;
6. შპს „ენერგოტრანსმა“ საპროექტო ცვლილების მონაკვეთის მშენებლობის დაწყებამდე სამინისტროში შესათანხმებლად წარმოადგინოს ინფორმაცია ზემოქმედებას/ჭრას დაქვემდებარებულ ხე-მცენარეებთან დაკავშირებით, სახეობების და რაოდენობის მითითებით. სამუშაოს განხორციელება უზრუნველყოს აღნიშნული შეთანხმების შესაბამისად;
7. შპს „ენერგოტრანსმა“ საპროექტო ცვლილების მონაკვეთის მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს ჭრას დაქვემდებარებული სახეობების დათვალიერება ფრინველთა ბუდეების და ხელფრთიანთა თავშესაფრების საპროექტო ტერიტორიაზე არსებობის დადგენის მიზნით. შესაბამისი ინფორმაცია წარმოადგინოს სამინისტროში;
8. შპს „ენერგოტრანსმა“ საპროექტო ტერიტორიაზე გავრცელებული „წითელი ნუსხის“ ფრინველების არსებობიდან გამომდინარე, დამაფრთხობელი საშუალებების გამოყენება უზრუნველყოს საპროექტო ეგზ-ს არა ცალკეულ მონაკვეთზე, არამედ მთლიან ელექტროგადამცემ ხაზზე და აწარმოოს მონიტორინგი ელექტროსადენებთან ფრინველების შეჯახების კუთხით. მონიტორინგის შედეგად გამოვლენილი საჭიროების შემთხვევაში, განსაზღვროს დამატებითი შემარბილებელი ან/და საკომპენსაციო ღონისძიებები და შესათანხმებლად წარმოადგინოს სამინისტროში;
9. შპს „ენერგოტრანსმა“ ნარჩენების მართვა განახორციელოს „ნარჩენების მართვის კოდექსის“ და მისგან გამომდინარე კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების მოთხოვნების შესაბამისად;
10. შპს „ენერგოტრანსმა“ საპროექტო ცვლილების მონაკვეთის მშენებლობის დაწყებად უზრუნველყოს ფუჭი ქანების სანაყაროების მოწყობის პროექტის შესათანხმებლად წარმოდგენა სამინისტროში (შესაბამისი GPS კოორდინატების, ფართობის და ფუჭი ქანების რაოდენობის მითითებით);
11. შპს „ენერგოტრანსმა“ საპროექტო ცვლილების მონაკვეთის მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს მიწისქვეშა წყლებზე მონიტორინგის გეგმის შემუშავება და სამინისტროში შესათანხმებლად წარმოდგენა, სადაც გათვალისწინებული იქნება (მშენებლობისა ეტაპზე) მიწისქვეშა წყლების დებიტზე და დაბინძურებაზე მონიტორინგი. მონიტორინგის განხორციელება უზრუნველყოს აღნიშნული შეთანხმების შესაბამისად;
12. შპს „ენერგოტრანსმა“ მისასვლელი გზების მოწყობისას ეროზიული პროცესებიდან გამომდინარე უზრუნველყოს შესაბამისი დამცავი/შემარბილებელი ღონისძიებების გატარება;

13. შპს „ენერგოტრანსმა“ სამუშაოების დაწყების, დასრულებისა და ექსპლუატაციაში გაშვების შესახებ დაუყოვნებლივ აცნობოს საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს;
14. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს შპს „ენერგოტრანსს“
15. ბრძანება ძალაში შევიდეს შპს „ენერგოტრანსის“ მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
16. გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემიდან 5 დღის ვადაში აღნიშნული გადაწყვეტილება განთავსდეს სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და დუშეთის მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელი ან/და წარმომადგენლობითი ორგანოს საინფორმაციო დაფაზე;
17. ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

ლევან დავითაშვილი

მინისტრი